

Sygn. akt IC 189/10

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2011 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział I Cywilny
w składzie :

Przewodniczący: SSO Andrzej Kuryłek

Protokolant: st. sekretarz sądowy Monika Olszewska

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2011 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa L
z siedzibą w Zielonej Górze
przeciwko Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa z siedzibą w
Warszawie

o ustalenie i zapłatę

- I. oddala powództwo;
- II. zasądza od powoda L
z siedzibą w Zielonej Górze na rzecz pozwanego
Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Warszawie
kwotę 7.200zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

I C 189/10

UZASADNIENIE

Powód L z siedzibą w Zielonej Górze w pozwie z dnia 10 lutego 2010 r. skierowanym przeciwko Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Warszawie żądał uznania uchwały nr 12/R2006 Krajowej Rady Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa z dnia 15 lutego 2006 r. za nieważną, zasądzenia kwoty 350.000 złotych tytułem odszkodowania za nieruchomościę przejętą i przekazaną bezprawnie okręgowej Izbie w G. oraz zasądzenia kosztów procesu.

Pozwany w odpowiedzi na pozew z dnia 7 października 2010 r. wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż powód jest stowarzyszeniem, a nie członkiem samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, a zatem nie przysługuje mu uprawnienie do zaskarżania uchwał organów samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, nadto podniósł, iż kwestia likwidacji Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Zielonej Górze została w sposób ostateczny i prawomocny rozstrzygnięta postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2009 r. sygn. akt II CSK 422/08 którym rozpatrzono skargę kasacyjną pozwanej i odrzucono pozew zlikwidowanej Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Zielonej Górze jako wniesiony przez podmiot nieistniejący oraz potwierdzono skuteczność zaskarżonej uchwały Krajowej Rady pozwanej. W zakresie żądania odszkodowawczego pozwany podniósł, iż brak wykazania podstaw faktycznych i prawnych tego żądania uniemożliwia jakkolwiek polemikę z tym żądaniem, powód zaś nie wykazał ani szkody, ani jej wysokości, ani jej bezprawności, czy też istnienia związku przyczynowego między szkodą a bezprawnym działaniem.

Powód na rozprawie w dniu 7 czerwca 2011 r. złożył oświadczenie o cofnięciu pozwu w zakresie żądania odszkodowawczego. Pozwany jednak nie wyraził na powyższą dyspozycję procesową zgody.

Sąd ustalił i zważył co następuje

Krajowa Rada Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa uchwałą z dnia 15 lutego 2006r. w sprawie trybu wprowadzania zmian organizacyjnych w zakresie

obszarów działania okręgowych izb na terenie województwa lubuskiego dokonała likwidacji z dniem 25 lutego 2006 r. dotychczas działającej Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z siedzibą w G. n oraz Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Z : (§1 uchwały K-9). W § 2 rzeczonej uchwały w/w organ pozwanej stanowił, iż następcą prawnym zlikwidowanych izb jest Lubuska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim, której organy zostaną wybrane na Okręgowym Zjeździe w dniu 25 lutego 2006 r. Poszczególne składniki majątkowe należące do likwidowanych izb stały się mieniem Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim.

Przedmiotowa uchwała była już przedmiotem analizy w zakresie jej skuteczności prawnej i ważności w postępowaniu sądowym zainicjowanym przed Sądem Okręgowym w Zielonej Górze z powództwa Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Zielonej Górze przeciwko Lubuskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim i Polskiej Izbie Inżynierów Budownictwa w Warszawie w sprawie o ustalenie, że prawo własności nieruchomości zabudowanej położonej w Zielonej Górze, przysługuje powódce, a w razie nie uwzględnienia tego roszczenia –ustalenia że powódka nie utraciła osobowości prawnej wskutek podjęcia przez Krajową Radę PIIB w/w uchwały nr 12/R/06 z dnia 15 lutego 2006 r. oraz że Lubuska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim, której mowa w § 2 uchwały. Ostateczne rozstrzygnięcie w tej sprawie zapadło przed Sądem Najwyższym, który postanowieniem z dnia 20 stycznia 2009 r. uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 lutego 2008 r., w sprawie o sygn. akt I ACa 49/08 oraz wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 26 września 2007 r., w sprawie o sygn. akt I C 82/07 i pozew odrzucił (odpis wyroku akta I C 121/09, kserokopia K-71 akt w niniejszych).

Powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie dowodów z dokumentów złożonych przez powoda w tym Uchwały pozwanej nr 12/R/06 z dnia 15 lutego 2006 r. (K-9- kopia) oraz odpisu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2009 r. wydanego w sprawie o sygn. akt II CSK 422/08 znajdującego się w dołączonych aktach tutejszego Sądu o sygn. akt I C 121/09.

Przed przystąpieniem do merytorycznej oceny zgłoszonych przez powoda żądań niezbędne jest uczynienie kilku uwag o charakterze porządkującym, które

odnoszą się wprost do kwestii zasadniczej tj. dopuszczalności rozpoznania niniejszego sporu przez tutejszy Sąd Okręgowy.

Na wstępie przyznać należy rację pozwanemu, iż powód nie jest „samorządem zawodowym inżynierów budownictwa”, nie jest także ani jego organem, ani członkiem. Dlatego też powodowi nie przysługuje w jakimkolwiek zakresie zdolność do zaskarżania uchwał organów samorządu zawodowego inżynierów budownictwa w trybie przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z dnia 24 stycznia 2001 r.). Jednakże, zgodnie z szeroko definiowanym w nauce prawa i orzecznictwie sądowym pojęciem interesu prawnego powód mógł, powołując się na własną sferę uprawnień prawnie chronionych, wskazywać na wadliwość przedmiotowej uchwały z tym, że w tym przypadku wadliwość ta musiałaby być tego rodzaju, iż niweczyłaby automatycznie byt prawny uchwały. Zatem w grę musiałaby wchodzić tylko te przypadki wadliwości, które skutkowałyby albo nieważnością *sensu stricto* samej uchwały, albo dotyczyłyby sytuacji, w której istniałby tzw. pozór uchwały, czyli uchwała została by podjęta przez podmiot (podmioty) nie posiadający takiej kompetencji. W tym drugim przypadku chodzi o ukształtowane w doktrynie i orzecznictwie sądowym (dotyczącym zagadnień związanych z tzw. prawem spółdzielczym i prawem spółek) pojęcie uchwały nieistniejącej. Odnosi się ono do tych wyjątkowych sytuacji, w których należy stwierdzić, iż w rzeczywistości w ogóle dana uchwała nie zapadła. Jako przykłady wskazać można uchwały sygnowane jako podjęte przez określony organ (np. Zarząd dancj spółki, czy jej Radę Nadzorczą) jednakże przegłosowane przez osoby, które faktycznie nie piastują funkcji członkowskich w tychże organach, czy też wprawdzie głosowane na właściwym forum, lecz pomimo nieuzyskania wymaganej przepisami ustawy lub statutu właściwej większości głosów oddanych za uchwałą traktowane są przez te gremia jako prawnie wiążące.

Zawężenie możliwości powoływania się w tego typu postępowaniach jedynie na wady niweczące daną uchwałę, bez możliwości oceny, celowości takiej uchwały, czy jej adekwatności (której dokonuje się w ramach kontroli realizowanej w trybie środków zaskarżenia wymienionych w przepisach ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów) wynika z samej istoty ochrony prawnej realizowanej w ramach instytucji uregulowanej w przepisie

art. 189 k.p.c. Wyrok bowiem wydany w sprawie z powództwa wywodzonego w tym trybie jest wyrokiem ustalającym, a nie kształtującym.

Ponieważ powód powołuje się na sankcję nieważności bezwzględnej przedmiotowej uchwały przeto uznać należy, iż właściwą podstawę normatywną akcji prawnej powoda stanowi właśnie art. 189 k.p.c.

Kolejnym zagadnieniem jest kwestia oddziaływania rozstrzygnięcia sądowego dokonanego przez SN na wynik niniejszej sprawy.

Zważywszy na fakt, iż między stronami niniejszego postępowania a stronami postępowania przywołanymi powyżej w sprawie zakończonej postanowieniem Sądu Najwyższego nie zachodzi tożsamość stron - nie występuje ani negatywna przesłanka procesowa w postaci stanu *res iudicate* (art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.), ani stan związania określony w dyspozycji art. 365 k.p.c. Granice związania określa bowiem przepis art. 366 k.p.c., który stanowi, iż - „Wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami.”

Zrozumiałym jest jednak, iż faktycznie pewne oddziaływanie w/w orzeczenia na sprawę niniejszą będzie zachodziło. Przedstawiony przez Sąd Najwyższy wywód, z uwagi na posiadany przez ten organ autorytet, wymaga przedstawienia w ogólnym choćby zarysie i odniesienia się do najważniejszych uczynionych w nim konstatacji. Skutek tego jest taki, iż „siłą rzeczy” pogląd ten musi stać się osią wyводу uczynionego w sprawie niniejszej.

Sąd Najwyższy na potrzeby wymienionej sprawy dokonał wykładni logiczno-językowej oraz systemowej przepisu art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (zwanej w dalszej części w skrócie „ustawą”). W uzasadnieniu przywołanego postanowienia z dnia 20 stycznia 2009 r. zapadłego w sprawie o sygn. akt II CSK 422/08 stwierdził m.in., iż - „Z treści art. 10 ust. 2 ustawy wynika kompetencja Krajowej Izby do ustalenia obszaru działania izb okręgowych i zalecenie skierowane do niej przez ustawodawcę, aby ten obszar odpowiadał jednostce terytorialnej państwa. Z tej dyrektywy wynika logiczny wniosek, że Izba Krajowa, ma zarówno obowiązek jak i uprawnienie dostosowania obszarów działania izb okręgowych do podziału terytorialnego kraju, a więc także kompetencji pozwanej w tej materii. Gdy więc obszar okręgowej izby nie odpowiada jednostce podziału terytorialnego

państwa, to jest ona kompetentna na podstawie normy zawartej w omawianym przepisie do pozbawienia jej części obszaru wchodzącego w skład już innej jednostki terytorialnej. Wnioskowanie *a minori ad maius* prowadzi do wniosku, że gdy w ramach jednej jednostki administracyjnej, w tym wypadku województwa lubuskiego, powstały i istniały dwie izby okręgowe, to Izba Krajowa na podstawie tej normy nie tylko była uprawniona, ale i zobowiązana do utworzenia jednej izby w miejsce dwóch dotychczasowych”.

Sąd Okręgowy podziela w całej rozciągłości poglądy i wywody Sądu Najwyższego powyżej zacytowane.

W tym stanie rzeczy uznanie, iż działanie organu pozwanego polegające na podjęciu kwestionowanej przez powoda uchwały oraz działań zmierzających do jej realizacji, mieściło się w zakresie jego kompetencji, a zatem że było działaniem prawnym, a nie bezprawnym przesądza o wyniku niniejszego postępowania, czyli przesądza o bezzasadności akcji prawnej powoda. Jak bowiem wskazano na wstępie wywodu, skuteczność dochodzonego przez powoda w niniejszej sprawie roszczenia uzależniona była od uprzedniego wykazania w ramach dyspozycji art. 58 k.c. sprzeczności z prawem kwestionowanej uchwały.

Brak cech bezprawności w podjętym przez pozwanego działaniu, które przybrało postać podjęcia przedmiotowej uchwały, a następnie w wyniku jej realizacji dokonania dyspozycji co do składników majątku trwałego należącego uprzednio do obu zlikwidowanych izb okręgowych, przesądza jednocześnie o bezzasadności roszczenia odszkodowawczego, albowiem bezprawność działania pozwanego jest jedną z podstawowych, a zarazem koniecznych przesłanek przypisania mu odpowiedzialności odszkodowawczej. W tej sytuacji odpada potrzeba czynienia rozważań dotyczących tego, czy ziściły się pozostałe przesłanki konieczne dla skutecznego wywiedzenia takiej odpowiedzialności - w postaci: szkody pozwanego, związku przyczynowego między działaniem sprawcy a zaistniałym uszczerbkiem w mieniu powoda.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak w sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98, 108 § 1 k.p.c. w zw. § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa

